

DOI: [10.32702/2307-2105-2020.8.7](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.8.7)

УДК 338.24.01

*О. В. Більська,
д. е. н., доцент,
професор кафедри економічної теорії, маркетингу та національної економіки,
Класичний приватний університет, м. Запоріжжя
ORCID ID: 0000-0002-0940-8294*

АНАЛІЗ ПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ

*О. Bilska
Doctor of Economic Sciences, Associate Professor, Professor of the Department of Economic Theory, Marketing and National Economy of the Classical Private University, Zaporozhye*

ANALYSIS OF THE INDUSTRIAL COMPLEX OF UKRAINE

У статті проведено аналіз промислового комплексу за показниками фінансово-економічного стану. Доведено недостатність грошей, їх еквівалентів для забезпечення поточних зобов'язань, низький рівень рентабельності та ділової активності, підприємства галузі є неплатоспроможними. Встановлено, що динаміка показників абсолютної ліквідності, коефіцієнта автономії, рентабельності активів, обігових коштів, сумарних активів, чистої маржі, характеризуються високою та середньою мінливістю, тоді як часові ряди поточної ліквідності, коефіцієнтів автономії, оборотності активів, робочого капіталу, дебіторської заборгованості незначно змінюються протягом досліджуваного періоду 2013-2018 рр. Проведено аналіз лідерів переробного комплексу промисловості України. Підтверджено їх експортну орієнтацію та негативну динаміку у 2018 р. за такими показниками як обсяги реалізації продукції, експорт, імпорт. Відзначено необхідність трансформації бізнес процесів підприємств промисловості та державної підтримки ключової галузі країни.

The article analyzes the industrial complex in terms of financial and economic condition. The results of monitoring key indicators of the industrial complex can be used as a basis for macroeconomic and strategic plans, regulatory policy of the state at all levels. Therefore, monitoring of trends in the industrial complex should be carried out periodically in order to accumulate statistics and update the relevant knowledge base. The results of the analysis of financial and economic indicators of the industrial complex of Ukraine proved that the current liquidity ratios exceed the norm, while the indicators of absolute liquidity and autonomy ratio do not meet the normative values, which confirms the lack of money, their equivalents to meet current liabilities. . Profitability indicators during the study period will be defined as low. It is established that the dynamics of absolute liquidity, autonomy ratio, return on assets, working capital, total assets, net margin, is characterized by high and medium variability, while the time series of current liquidity, autonomy ratio, asset turnover, working capital, receivables change of the studied period 2013-2018. The analysis of the leaders of the processing complex of the industry of Ukraine is carried out. Their export orientation and negative trends of key indicators in 2018 were confirmed. The increase in financial and economic indicators of the leaders of the processing industry was in the range of 22-37% at enterprises with a staff of 251+ people; 2-75% at enterprises with a staff of

51-250 people; 0-48% at enterprises with a staff of 11-50 people; 0-111% - 1-10 people. Thus, the financial and economic situation of the industrial wheel requires both government support and transformation of business processes in order to increase the level of competitiveness and profitability, stabilization of positive trends. The prospects of this study are the tasks of integrated assessment and forecasting of the development of the industrial complex of Ukraine, taking into account the impact of COVID-19 and the negative consequences of quarantine restrictions.

Ключові слова: *промисловість; фінансово-економічний стан; ліквідність; платоспроможність; ділова активність; рентабельність; динаміка.*

Key words: *industry; financial and economic condition; liquidity; solvency; business activity; profitability; dynamics.*

Постановка проблеми. Промисловий комплекс України є ключовим у формуванні ВВП країни, його виробнича та економічна потужність виводить Україну на світові ринки та дає змогу конкурувати з провідними країнами світу. Втім, в силу впливу ряду факторів, що, або історично склалися, або їх наслідки не вирішувалися тривалий період, підприємства промислового комплексу зазнають економічних втрат та не можуть подолати досягнутих рівнів основних фінансово-економічних показників. Складне становище погіршується нестабільністю світових ринків, внутрішніми кризами країни та галузі, технологічним відставанням, веденням гібридної війни тощо. Результати моніторингу ключових показників промислового комплексу можуть бути покладені в основу макроекономічних та стратегічних планів, регуляторної політики держави на всіх рівнях. Тому відстеження тенденцій розвитку промислового комплексу повинно здійснюватися періодично з метою накопичення статистичних даних та оновлення відповідної бази знань.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблеми промислового комплексу продовжують вирішуватися провідними фахівцями, зокрема: проводяться ґрунтовні та комплексні монографічні дослідження (Амоша О. І., Вишневський В. П., Збаразька Л.О., Кіндзерський Ю.В.), здійснюється критичний аналіз досягнень та перспектив розвитку галузі (Короткий Ю. В., Залознова Ю.С.), досліджується вплив аспектів цифровізації на галузевий розвиток (Вишневський В. П., Чекіна В. Д.), порівнюється досвід інших країн (Іщук С. О., Созанський Л. Й.), аналізуються вимоги до галузі в контексті завдань Індустрії 4.0 (Кушніренко О.М.), досліджуються окремі промислові галузі України (Семененко О., Кучерова Г.Ю.) та інші. Втім, показники результативності галузі вимагають систематичного оновлення та перегляду.

Мета статті – провести аналіз показників фінансово-економічного стану промисловості України.

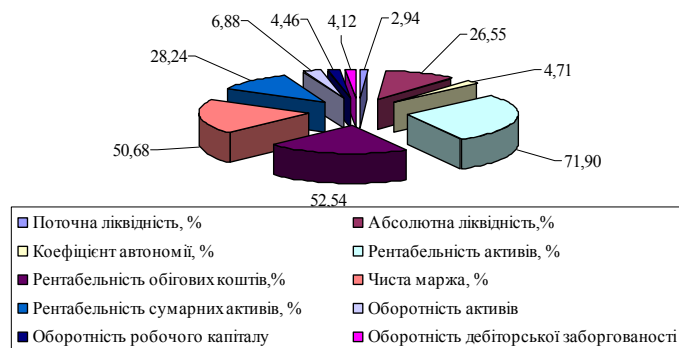
Основні результати дослідження. Враховуючи обмеженість статистичних даних щодо стану та розвитку промислового комплексу України, для побудови дослідження використано матеріали офіційного сайту Аналітичної системи для ділової розвідки і перевірки контрагентів України YouControl, див. табл. 1 та 2. За результатами аналізу даних таблиць 1 та 2 встановлено наступне. Значення показника Поточна ліквідність весь період відмічається в межах нормативних, а саме - більше 100%, що свідчить про наявну можливість гарантування промисловим комплексом короткострокових зобов'язань на необхідному рівні. Так, у 2013 році показник становив 140,8 %. Після незначного коливання у бік зменшення у 2014 році до 134,5 %, значення показника повернулися майже до значення 2013 року та становили 140,5 %. Однак, наступні роки відмічаються стабільним незначним зменшенням показника, який становив у 2016, 2017 та 2018 роках 137,6 %, 133,4 % та 130,9 % відповідно. Таким чином, темпи росту показника протягом 2013-2014 років зростали та становили 95,53 % та 104,46 % відповідно. Протягом 2016-2017 років відмічається зменшення темпу росту показника, який становить 97,94 % та 96,95 %, та збільшення у 2018 році до 98,13 %. За показником коефіцієнта варіації (2,94%) видно, що мінливість динаміка поточної ліквідності низька.

Значення Абсолютної ліквідності протягом усього періоду були суттєво меншими за нормативне значення (20 %). Так, протягом 2013-2014 років показник збільшувався та становив 2,2 %, 2,8 % відповідно, у 2015 році – виріс до рівня 4,4 %, який закріпився і на 2016 рік. Однак, у 2017 року відмічається падіння показника до рівня 3,9 %, у 2018 році – до рівня 3,0 %. При цьому темп росту показника у 2013 та 2014 році зростав і становив 127,27 % та 157,14 % відповідно, у 2016 році його значення становить 100 %, у 2017 та 2018 роках показник зменшувався і становив 88,64 % та 76,92 %. Таким чином, значення Абсолютна ліквідність протягом усього періоду були суттєво меншими, ніж нормативне його значення (20 %), що свідчить про те, що за рахунок наявних грошових коштів та короткострокових вкладень підприємствами промислового комплексу може бути погашена лише незначна частина поточної заборгованості. За показником коефіцієнта варіації (26,55%) доведено середній рівень мінливості досліджуваного ряду динаміки.

Таблиця 1.
Динаміка значень фінансових показників промислового комплексу України

Найменування показника	2013	2014	ТР,%	2015	ТР,%	2016	ТР,%	2017	ТР,%	2018	ТР,%	norm
Current Ratio (поточна ліквідність), %	140,8	134,5	95,53	140,5	104,46	137,6	97,94	133,4	96,95	130,9	98,13	100
Cash Ratio (абсолютна ліквідність),%	2,2	2,8	127,27	4,4	157,14	4,4	100,00	3,9	88,64	3	76,92	20
Equity-to-Assets (коефіцієнт автономії), %	44	40,6	92,27	41,1	101,23	40,5	98,54	39,7	98,02	38,2	96,22	50
ROA (рентабельність активів), %	0,1	0,4	400,00	3	750,00	3,4	113,33	3,1	91,18	2	64,52	max
RCA (рентабельність обігових коштів),%	1,2	0,4	33,33	3	750,00	3,4	113,33	3,1	91,18	2,9	93,55	max
NPM (чиста маржа), %	0,6	0,3	50,00	1,7	566,67	1,8	105,88	1,5	83,33	1,5	100,00	max
ROTA (рентабельність сумарних активів), %	3,8	1,5	39,47	3,7	246,67	4,2	113,51	3,8	90,48	3,8	100,00	max
Total Assets Turnover (оборотність активів)	1,2	1,2	100,00	1,3	108,33	1,3	100,00	1,4	107,69	1,4	100,00	max
Working Capital Turnover (оборотність робочого капіталу)	2,5	2,2	88,00	2,3	104,55	2,4	104,35	2,3	95,83	2,4	104,35	max
Receivables Turnover (оборотність дебіторської заборгованості)	5,4	5,1	95,53	5,5	104,46	5,5	97,94	5,8	96,95	5,5	98,13	max

Джерело: узагальнено за даними : <https://youcontrol.com.ua/ru/>

Рис. 1. Коефіцієнта варіації фінансово-економічних показників промислового комплексу, %

Коефіцієнт автономії у 2013 році мав найбільше значення за весь період - 44 %, зменшився у 2014 році до 40,6 % та, незначно збільшившись у 2015 році до 41,1 %, протягом 2016, 2017 та 2018 років стабільно, але несуттєво знижувався і становив 40,5 %, 39,7 % та 38,2 % відповідно. Темп росту показника, який у 2014 році становив 92,97 %, збільшився у 2015 році до рівня 101,23 %. Однак, з 2016 року відмічається зменшення показника до 98,54 %, який майже не змінюється у 2017 році і становить 98,02 %. На кінець періоду у 2018 році показник зменшився до 96,22 %. Таким чином, Коефіцієнт автономії за весь період так і не досягнув нормативного значення 50% та протягом всього періоду мав тенденцію до зменшення, що свідчить про те, що промисловий комплекс країни не має достатній рівень платоспроможності. Мінливість динаміки коефіцієнта автономії низька і становить 4,71%.

Рентабельність активів промислового комплексу зростала протягом 2013, 2014, 2015 та 2016 років і становила 0,1 %, 0,4 %, 3 % та 3,4 % відповідно, при цьому відмічаємо суттєвий стрибок у 2015 році. Однак, протягом 2017, 2018 років відмічається зменшення показника, який становив 3,1 % та 2 % відповідно. При цьому темп росту показника, який у 2015 році становив 400 %, різко збільшується у 2015 році до значення 750 %, у 2016 році відмічаємо суттєве зменшення до 113,33 %, протягом 2017 та 2018 років тенденція щодо зменшення показника продовжується, і його значення становлять 91,18 % та 64,52 % відповідно. Відмічаємо, що прибутковість одиниці вартості активів промислового комплексу (1 грн.) була нестабільною, що пояснюється в основному впливом зовнішніх факторів. За показником коефіцієнта варіації (71,9%) видно, що мінливість динаміка рентабельності активів висока.

Рентабельність обігових коштів змінюється не так послідовно, як попередній показник. Так, значення показника, що дорівнюють 1,2 % у 2013 році, після зменшення у 2014 році до 0,4 %, зросли у 2015 році до 3 %, у 2016 році – до 3,4 %. У 2017 році відмічаємо зменшення до рівня 2,1 %, у 2018 році показник збільшується до 2,9 %. Темп росту показника, який у 2014 році становив 33,33 %, демонструє різке зростання у 2015 році до значення 750 % та такий же різкий спад у 2016 році до 113,33 %. У 2017 році значення показника продовжило падіння до 91,18 % та незначно збільшилося до рівня 93,55 % у 2018 році. Коефіцієнт варіації демонструє високий рівень волатильності динаміки, оскільки сягає рівня 52,54%.

Чиста маржа, маючи значення 0,6 % у 2013 році, незначно зменшившись у 2014 році до рівня 0,3 %, зростає у 2015-2016 роках та становить 1,7 % та 1,8 % відповідно. У 2017 році відмічаємо незначне зменшення показника до рівня 1,5 %, який зберігся і у 2018 році. Темп росту показника різко збільшився із значення 50 % у 2014 році до рівня 566,67 % у 2015 році, у 2016 році відмічається різке падіння показника до рівня 105,88 %, у 2017 році – до рівня 83,33 % та збільшення на кінець періоду у 2018 році до 100 %. Коефіцієнт варіації становить 50,68%.

Рентабельність сумарних активів - показник, який дорівнював у 2013 році 3,8 %, після зменшення у 2014 році до 1,5 %, у 2015 році знов повернувся майже до попереднього значення і становив 3,7 %. Після збільшення у 2016 році до 4,2 % показник незначно зменшився до рівня 3,8 % у 2017 році, який зберігся і у 2018 році. При цьому темп росту показника, який мав у 2014 році значення 39,47 %, різко збільшився у 2015 році до рівня 246,67 %, однак з 2016 року значення показника становило вже 113,51 %, падіння продовжувалося і у 2017 році, коли показник зменшився до рівня 90,47 %. У 2018 році відмічається збільшення темпів росту оборотності активів до рівня 100 %. Коефіцієнт варіації становить 28,24%.

Оборотність активів протягом усього періоду потроху збільшувалася і становила у 2013 та 2014 роках 1,2 %, у 2015-2016 роках – 1,3 % та у 2017-2018 роках – 1,4 %. Темп росту оборотності активів характеризується незначними коливаннями протягом усього періоду. Так, у 2014 році показник становив 100 %, у 2015 році - 108,33 %. У 2016 році показник зменшується до 100 %, незначно збільшується у 2017 році до 107,69 % та знов зменшується до рівня 2016 року і становить 100 % у 2018 році. Коефіцієнт варіації становить всього 6,68%.

Оборотність робочого капіталу коливалася незначно протягом усього періоду. Так, у 2013 році значення показника дорівнювали 2,5 %, у 2014 році – зменшилися до 2,2 %. Протягом наступного періоду відмічаємо незначні коливання показника, який становив у 2015, 2016, 2017 та 2018 роках 2,3 %, 2,4 %, 2,3 % та 2,4 % відповідно. Темп росту показника мав значення 88,0 % у 2014 році, збільшився у 2015 році до 104,55 %, протягом 2016 року був майже незмінним і становив 104,35 %. Однак, відмічаємо у 2017 році падіння показника до 95,83 % та знов повернення до рівня 2016 року на кінець періоду у 2018 році (104,35 %). Коефіцієнт варіації низький і становить 4,46%.

Оборотність дебіторської заборгованості незначно коливалася протягом досліджуваного періоду в межах 5,1 % - 5,8 % і становила у 2013 році 5,4 %, у 2014 році 5,1 %, протягом 2015-2016 років значення показника було незмінним на рівні 5,5 %, збільшилося у 2017 році до 5,8 % та знов впало у 2018 році до рівня 5,5 %. Темп росту показника мав значення 94,44 % у 2014 році, збільшився у 2015 році до 107,84 %, протягом 2016 року був майже незмінним і становив 100,00 %. У 2017 році показник збільшився до 105,45 %, у 2018 році знов відмічається падіння до 94,83 %. Коефіцієнт варіації становить 4,12%.

За показниками коефіцієнта кореляції щільність зв'язку продемонстрували такі показники як: поточна ліквідність та коефіцієнт автономії (0,85), абсолютна ліквідність та рентабельність активів (0,93), рентабельність обігових коштів (0,78), чиста маржа (0,83), оборотність активів та коефіцієнт автономії (-0,78), всі показники оборотності із рентабельністю активів (0,71), чиста маржа та рентабельність активів (0,94), рентабельність обігових коштів та рентабельність активів (0,93), рентабельність обігових коштів та чиста маржа (0,99), рентабельність всіх активів (0,8), оборотність дебіторської заборгованості (0,8).

Дослідимо ключові показники лідерів переробної промисловості України, табл.2.

Таблиця 2.
Лідери переробного промислового комплексу України, станом на кінець 2018 р.

№	Найменування підприємства	Обсяги реалізації продукції, грн.	Імпорт, грн.	Експорт, грн.	Приріст
Кількість персоналу: 251+					
1	ТОВ "ПІСКІВСЬКИЙ ЗАВОД СКЛОВИРОБІВ" /	950,0 - 1 000,0 млн	300,0 - 350,0 млн	300,0 - 350,0 млн	36%
2	ПРАТ "ЗАПОРІЖСКОФЛЮС"	400,0 - 450,0 млн	80,0 - 85,0 млн	450,0 - 500,0 млн	37%
3	АТ "БЕРДИЧІВСЬКИЙ МАШИНОБУДІВНИЙ ЗАВОД "ПРОГРЕС"	250,0 - 300,0 млн	10,0 - 15,0 млн	100,0 - 150,0 млн	29%
4	ПРАТ "ВІННИЦЬКИЙ ЗАВОД "МАЯК"	250,0 - 300,0 млн	25,0 - 30,0 млн	95,0 - 100,0 млн	27%
5	ПРАТ "ВИРОБНИЧЕ ПІДПРИЄМСТВО "ТЕХМАШ"	250,0 - 300,0 млн	350 000,0 - 400 000,0	70,0 - 75,0 млн	30%
6	ПРАТ "ВАТ КАЛИНА"	80,0 - 85,0 млн	2,5 - 3,0 млн	750,0 - 800,0 млн	22%
7	ПРАТ "ХМІЛЬНИЦЬКА ШВЕЙНА ФАБРИКА "ЛІЛЕЯ"	40,0 - 45,0 млн	0,0 - 100 000,0	250,0 - 300,0 млн	25%
Кількість персоналу : 51-250					
8	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ПІВДЕННА ВИНОКУРНЯ"	350,0 - 400,0 млн	55,0 - 60,0 млн	7,0 - 7,5 млн	2%
9	ПРАТ "КАЛАНЧАЦЬКИЙ МАСЛОЗАВОД"	100,0 - 150,0 млн	-	-	14%
10	ПРАТ "ЮЖМОРМОНТАЖ"	65,0 - 70,0 млн	-	2,0 - 2,5 млн	75%
11	ПРАТ "БІОЛК "	40,0 - 45,0 млн	5,0 - 5,5 млн	300 000,0 - 350 000,0	9%
12	ПРАТ "КОНВЕСР"	30,0 - 35,0 млн	-	5,0 - 5,5 млн	6%
13	АТ "ГІДРОСТАЛЬ"	25,0 - 30,0 млн	-	20,0 - 25,0 млн	-80%
14	ПРАТ "ГРАНКОМ"	25,0 - 30,0 млн	-	15,0 - 20,0 млн	49%
15	ПРАТ "ЗАВОД СЕГМЕНТ"	10,0 - 15,0 млн	-	1,5 - 2,0 млн	-24%
16	ПРАТ "ГОРОДОЦЬКИЙ МЕХАНІЧНИЙ ЗАВОД"	9,0 - 9,5 млн	-	100 000,0 - 150 000,0	-32%
17	ПРАТ "РЕЙЛ"	4,0 - 4,5 млн	-	-	-63%
Кількість персоналу: 11-50					
18	ПРАТ "КАЛУСЬКИЙ ЗАВОД КОМУНАЛЬНОГО УСТАТКУВАННЯ"	15,0 - 20,0 млн	-	-	48%
19	ВАТ "ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ЕМАЛЬЗАВОД "КАРПАТИ"	10,0 - 15,0 млн	-	-	27%
20	ПРАТ "ШВЕЙНА ФАБРИКА "ПРОМЕТЕЙ"	6,0 - 6,5 млн	-	-	22%
21	ПРАТ "ВИРОБНИЧО-ТОРГІВЕЛЬНА ФІРМА ГОЛОВНИХ УБОРІВ "ГОРЛИЦЯ"	4,5 - 5,0 млн	-	-	25%
22	ПРАТ "ЕКОУГОЛЬГРУП"	3,5 - 4,0 млн	-	2,0 - 2,5 млн	-7%
23	ПРАТ "НОВАТОР"	3,5 - 4,0 млн	450 000,0 - 500 000,0	450 000,0 - 500 000,0	55%
24	ПРАТ "ПІДПРИЄМСТВО "МЕДТЕХНІКА"	3,0 - 3,5 млн	-	-	-10%
25	ПРАТ "ОВРУЧАНКА"	2,5 - 3,0 млн	-	-	29%
26	ПРАТ "ЛАДИЖИНСЬКИЙ РЕМОНТНО-МЕХАНІЧНИЙ ЗАВОД "	2,5 - 3,0 млн	-	-	0%
27	ПРАТ "СОЦІАЛЬНА СФЕРА"	2,5 - 3,0 млн	-	-	-9%
28	ЗАТ ЗАВОД "АНТЕНА"	2,0 - 2,5 млн	-	-	37%
29	ПРАТ "КРИВОРІЗЬКИЙ ХЛІБОКОМБІНАТ №1"	850 000,0 - 900 000,0	-	-	-25%
30	ПРАТ "НОВОГРАД-ВОЛИНСЬКИЙ		-	4,0 - 4,5 млн	0%

ЛьОНОЗАВОД"					
Кількість персоналу: 1-10					
31	ПРАТ "ЖИТОМИРСЬКИЙ КОНСЕРВНИЙ ЗАВОД"	4,0 - 4,5 млн	-	-	13%
32	ПРАТ "ХЕРСОНСЬКИЙ ЗАВОД "ЗАРЯД"	2,5 - 3,0 млн	-	-	20%
33	ПРАТ "МЕТКОР"	2,0 - 2,5 млн	-	-	268%
34	ПРАТ "ТОРГОВА СЛОБОДА"	1,5 - 2,0 млн	-	-	20%
35	ПРАТ "ЖИТОМИРЛЬОН"	1,5 - 2,0 млн	-	-	111%
36	ПРАТ "ПУСКОНАЛАДКА"	1,0 - 1,5 млн	-	-	-4%
37	ПРАТ "МРІЯ"	1,0 - 1,5 млн	-	-	14%
38	ПРАТ "ТРИКОТАЖНА ФІРМА "ПРОМІнь"	900 000,0 - 950 000,0	-	-	18%
39	ПРАТ "СТРИЖІВСЬКЕ "	650 000,0 - 700 000,0	-	-	26%
40	ПРАТ"ГОЛОПРИСТАНСЬКИЙ ВИНЗАВОД"	550 000,0 - 600 000,0	-	-	-31%
41	ПРАТ"КІРОВОГРАДЛІТМАШ"	500 000,0 - 550 000,0	-	-	0%
42	ПРАТ "РАДОМИШЛЬСЬКЕ АТЕЛЬЄ МОД "РАДОМИШЛЯНКА"	450 000,0 - 500 000,0	-	-	5%
43	ПРАТ "НЕМИРІВСЬКЕ РАЙОННЕ ПІДПРИЄМСТВО "АГРОМАШ"	300 000,0 - 350 000,0	-	-	28%
44	ТОВ "БЕРШАДСЬКЕ РАЙОННЕ ПІДПРИЄМСТВО "АГРОМАШ"	300 000,0 - 350 000,0	-	-	-6%
45	ПРАТ "БІЛОЗЕРСЬКА РАЙОННА ДРУКАРНЯ"	300 000,0 - 350 000,0	-	-	46%
46	ПРАТ "ФАБРИКА МРІЯ"	250 000,0 - 300 000,0	-	-	26%
47	ПРАТ "ТЕРАКТ"	250 000,0 - 300 000,0	-	-	44%
48	ПРАТ ВОЛИНСЬКА ВИРОБНИЧО-ТОРГОВЕЛЬНА ФІРМА "СВІТЯЗЬ"	200 000,0 - 250 000,0	-	-	-10%
49	ПРАТ " ФАБРИКА " ПРУТ "	150 000,0 - 200 000,0	-	-	-46%
50	ПРАТ ФАБРИКА "СЕРЕДНЯНКА"	100 000,0 - 150 000,0	-	-	-40%
51	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ЛОКАЧИНСЬКИЙ ХЛІБОЗАВОД"	100 000,0 - 150 000,0	-	-	16%
52	ПРАТ "ВОРОНОВИЦЬКЕ СПЕЦІАЛІЗОВАНЕ ПІДПРИЄМСТВО "АГРОМАШ"	0,0 - 100 000,0	-	-	47%
53	ПРАТ "БЕРДИЧІВСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО ОБЧИСЛЮВАЛЬНОЇ ТЕХНІКИ ТА ІНФОРМАТИКИ"	0,0 - 100 000,0	-	-	11%
54	ПРАТ "БЕРИСЛАВСЬКИЙ ЗАВОД ЗАЛІЗОБЕТОННИХ ВИРОБІВ"	0,0 - 100 000,0	-	-	-54%
55	ПРАТ"ВЕРХОВІНСЬКЕ РАЙОННЕ ПІДПРИЄМСТВО МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ"	0,0 - 100 000,0	-	-	-24%

Джерело: узагальнено за даними : <https://youcontrol.com.ua/ru/>

За даними табл. 2 спостерігаємо приріст фінансово-економічних показників лідерів переробної промисловості в межах 22-37% на підприємствах із кількістю персоналу 251+ чол. Нестабільну динаміку продемонстрували підприємства із кількістю персоналу 51-250 чол., приріст показників становив в межах 2-75%. Крім того, дана група підприємств також продемонструвала від'ємні результати динаміки (-24% – -80%), зокрема: АТ"Гідросталь" (-80%), ПРАТ "Завод сегмент" (-24%), ПРАТ "Городоцький механічний завод" (-32%), ПРАТ "Рейл" (-63%). Переважна більшість досліджених підприємств є експортно орієнтованими.

Група підприємств із кількістю персоналу 11-50 чол. демонструє приріст від 0% до 48%, крім того є і негативні тенденції динаміки показників, зокрема: ПРАТ "Екоугольгруп" (-7%), ПРАТ "Підприємство "Медтехніка" (-10%), ПРАТ "Соціальна сфера" (-9%), ПРАТ "Криворізький хлібокомбінат №1" (-25%). Мало чисельна група переробних підприємств за кількістю персоналу 1-10 чол. демонструє подібну розбіжність у динаміці показників. Так, приріст показників за рік становив в межах від 0% до 111%. Від'ємні результати

зафіксовано у наступних підприємств: ПРАТ "Пусконаладка" (-4%), ПРАТ "Голопристанський винзавод" (-31%), ТОВ "Бершадське районне підприємство "Агромаш" (-6%), ПРАТ Волинська виробничо-торговельна фірма "Світязь" (-10%), ПРАТ "Фабрика "Прут" (-46%), ПРАТ Фабрика "Середнянка" (-40%), ПРАТ "Бериславський завод залізобетонних виробів" (-54%), ПРАТ "Верховинське районне підприємство матеріально-технічного забезпечення" (-24%). Таким чином, найбільш вразливі є малі промислові підприємства, їх фінансової стійкості та виробничих потужностей не вистачає для генерації доданої вартості у достатньому обсязі.

Висновки. Результати аналізу фінансово-економічних показників промислового комплексу України довели, що показники поточної ліквідності перевищують норму, тоді як показники абсолютної ліквідності та коефіцієнта автономії не виконують нормативні значення, що підтверджує недостатність грошей, їх еквівалентів для забезпечення поточних зобов'язань, тобто, підприємства є неплатоспроможними. Показники рентабельності протягом досліджуваного періоду визначаються як низькі. Встановлено, що динаміка показників абсолютної ліквідності, коефіцієнта автономії, рентабельності активів, обігових коштів, сумарних активів, чиста маржа, характеризується високою та середньою мінливістю, тоді як часові ряди поточної ліквідності, коефіцієнта автономії, оборотності активів, робочого капіталу, дебіторської заборгованості незначно змінюються протягом досліджуваного періоду 2013-2018 рр. Проведено аналіз лідерів переробного комплексу промисловості України. Підтверджено їх експортну орієнтацію та негативні тенденції ключових показників у 2018 р. Приріст фінансово-економічних показників лідерів переробної промисловості становив в межах 22-37% на підприємствах із кількістю персоналу 251+ чол.; 2-75% на підприємствах із кількістю персоналу 51-250 чол.; 0-48% на підприємствах із кількістю персоналу 11-50 чол.; 0-111% - 1-10 чол. Отже, фінансово-економічне становище промислового колективу вимагає як державної підтримки, так і трансформації бізнес процесів з метою підвищення рівня конкурентоспроможності та рентабельності діяльності, стабілізації позитивних тенденцій.

Література.

1. Кіндзерський Ю.В. Промисловість України: стратегія і політика структурно-технологічної модернізації: монографія. НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогноз. НАН України». К. 2013.536 с.
2. Короткий Ю. В. Машинобудівна промисловість України: здобутки та перспективи. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент* 11 (2015): 117-120.
3. Амоша О. І., Вишневецький В. П., Збаразська Л.О. та ін. Промисловість і промислова політика України 2013: актуальні тренди, виклики, можливості: наук.-аналіт. доповідь. Інститут економіки промисловості НАН України (Донецьк), 2014. 200 с.
4. Вишневецький, В. П. Смарт-промисловість в епоху цифрової економіки: перспективи, напрями і механізми розвитку. Інститут економіки промисловості НАН України (Київ), 2018. 192 с.
5. Ішук, С. О., Созанський Л. Й. Промисловість України і Польщі: порівняльна оцінка конкурентних переваг. *Регіональна економіка* 1 (2017): 72-81.
6. Залознова Ю.С. Українська промисловість: сучасні виклики та проблеми розвитку [Ukraine's industry: modern challenges and development problems]. *Економіка України*. 2018. №3. с. 49-68
7. Семененко О. Переробна промисловість: аналіз стану та основних тенденцій розвитку. *Економічний вісник університету* 1.31 (2016): 104-113.
8. Чекіна В. Д. Смарт-промисловість і податки: точки дотику. *Фінанси України* 11 (2017): 89-109.
9. Кушніренко О.М. Промисловість України перед викликами Індустрії 4.0: оцінка обмежень і завдання політики. ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України» 5(702) (2020):53-72
10. Кучерова Г.Ю. Подолання стратегічної розбалансованості лісопромислового комплексу України. *Ефективна економіка*. 2018. № 3. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6810>
11. Кучерова Г. Ю. Інтегральне оцінювання фінансового стану лісопромислового комплексу України в умовах його стратегічної розбалансованості. *Ефективна економіка*. 2018. № 7. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6811>

References.

1. Kindzersky, Y.V. (2013), *Promy'slovis't' Ukrayiny': strategiya i polity'ka strukturno-texnologichnoyi modernizaciyi* [Industry of Ukraine: strategy and policy of structural and technological modernization], NAS of Ukraine, SI "Inst. Of Economics. and forecast. NAS of Ukraine", Kyiv, Ukraine.
2. Korotky, Yu. V. (2015), "*Machine-building industry of Ukraine: achievements and prospects*". *Naukovy`j visny`k Mizhnarodnogo гуманітарного unіversy`tetu. Seriya: Ekonomika i menedzhment*, vol. 11, pp. 117-120.
3. Amosha, O.I. Vishnevsky, V.P. and Zbarazskaya, L.O. (2013), *Promy'slovis't' i promy'slova polity'ka Ukrayiny` 2013: aktual'ni trendy`, vy`kly'ky`, mozhly`vosti* [Industry and industrial policy of Ukraine 2013: current trends, challenges, opportunities], Institute of Industrial Economics of the National Academy of Sciences of Ukraine, Donetsk, Ukraine.
4. Vishnevsky, V.P. (2018), *Smart-promy'slovis't' v epoxu cy`frovoyi ekonomiky`: perspekty`vy`, napryamy` i mexanizmy` rozvy`tku* [Smart industry in the digital economy: prospects, directions and mechanisms of development], Institute of Industrial Economics of the National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine.
5. Ishchuk, S.O. and Sozansky, L.Y. (2017), "*Industry of Ukraine and Poland: a comparative assessment of competitive advantages*", *Regional`na ekonomika*, vol. 1, pp. 72-81.
6. Zaloznova, Yu.S. (2018), "*Ukrainian industry: modern challenges and development problems*", *Економіка*

Ukrayiny', vol. 3, pp. 49-68

7. Semenenko, O. (2016), "Manufacturing: analysis of the state and main trends", Ekonomichny'j visny'k universy'tetu, vol. 1.31, pp. 104-113.

8. Chekina, V.D. (2017), "Smart industry and taxes: points of contact", Finansy' Ukrayiny', vol. 11, pp. 89-109.

9. Kushnirenko, O.M. (2020), "Ukraine's industry facing the challenges of Industry 4.0: assessment of constraints and policy objectives", DU «Instytut ekonomiky' ta prognozuvannya NAN, vol. 5(702), pp. 53-72

10. Kucherova, H. (2018), "Overcoming the strategic imbalance of the timber industry of Ukraine", Efektyvna ekonomika, vol. 3, available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6810> (Accessed 10 Aug 2020).

11. Kucherova, H. (2018), "Integral assessment of the financial condition of the timber industry of Ukraine in terms of its strategic imbalance", Efektyvna ekonomika, vol. 7, available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6811> (Accessed 10 Aug 2020).

Стаття надійшла до редакції 20.08.2020 р.